

Koulutusraportti

DOK.Incubator -työpajan 2.osa Mojmírovcessa, Slovakiassa alkoi heti omalta osaltani intensiivisellä työskentelyllä leikkaustuutori Stephan Krumbiegelin kanssa. Elokuvan tuottajalla ja ohjaajilla oli osittain eri ohjelma. Minulla oli vajaa kolme päivää aikaa leikata elokuva esityskelpoiseksi myyntiagenteille, TV- ja festivaalikordinaattoreille tarkoitettuun tilaisuuteen. Siinä vaiheessa elokuvan alku ei vielä toiminut, kertojanääni ei ollut löytänyt paikkaansa ja olimme saaneet toistuvasti palautetta, että henkilöitä oli liikaa eli yksi henkilöistä piti leikata pois. Koska oli kiire, elokuvaa leikattiin välillä kolmessa eri yksikössä yömyöhään tuutorimme, tarkkailijamme ja ohjaajien voimin. Koekatsojina toimivat toiset tuutorit. Tätä kutsuttiin nimellä "Fresh Eye", mikä oli hyvin toimiva konsepti. (Työryhmä, jopa tuutorit, sokeutuvat elokuvalle jossain vaiheessa ja ulkopuolisten näkemykset ovat tarpeen.) Esimerkiksi elokuvamme alku ratkesi juuri tällaisen session ansiosta. Vajaassa kolmessa päivässä emme tietenkään ehtineet käydä läpi koko elokuvaa ja lopulta päätimme, että näytämme näytöksessä vain ensimmäisen tunnin ja kerromme suullisesti lopusta. (Moni muu ryhmä päätyi samaan.) Paine oli suuri, koska paikalla oli edustajat mm. IDFAsta, HOT DOCSista, CPH:DOXista, DOK Leipzigista ja ARTEsta. Elokuvan esityksen jälkeen kuuntelimme yleisön palautteen ja iltapäiväksi oli järjestetty yksityistapaamisia festivaalikordinaattorien ja myyntiagenttien kanssa. Elokuva upposi hyvin festivaaliväkeen ja tilaisuuden myötä elokuva sai myös myyntiagentin.

Elokvien esitykset oli jaettu kahdelle päivälle, joten oman esityksemme jälkeen pystyimme katsomaan toisten esityksiä ja olemaan mukana palautetilaisuuksissa. Jäljelle jäänyt aika meni leikkaustuutorin kanssa leikkauksen jatkoa sekä pilottia ja traileria miettien. Saimme vielä viikon lopussa yksityisen palautetuokion Alex Szalatin (ARTE France) ja leikkaaja François Sculier kanssa, mistä oli paljon hyötyä.

Slovakian työpajan jälkeen jäimme pidemmälle leikkaustauolle, mikä teki elokuvalla hyvää. Oikeastaan tauon jälkeen elokuva vihdoinkin löysi rakenteensa, rytminsä ja tyyli hioutui. Työpajojen välissä olimme yhteydessä leikkaustuutoriimme Skypein välityksellä. Hän sai nähtäväkseen uusia leikkausversioita, joita hän kommentoi. Lähdimme viimeiseen työpajaan suhteellisen hyvällä mielin.

Ruotsissa työpaja pidettiin Ystadin elokuvastudioilla, jonka tiloissa toimii myös Film i Skåne, joka on yksi kurssin järjestäjistä. Leikkaustuutorin kanssa työskentelyä varten oli varattu ensimmäiset puolitoista päivää ja loppuviikko trailerin leikkaukseen ja pitchauksen harjoitteluun. Koska halusin heti kokeilla tutorointisessioissa esiintulleita ideoita itse elokuvaan, aloittivat ohjaajat yhdessä trailerituutorimme Nino Kirtadzen ja tarkkailija Evelyn Rackin kanssa trailerin leikkauksen. He tekivät ensimmäisen raakaversioon, josta jatkoin loppuun. Trailerimme valmistui suhteellisen kivuttomasti ja sai paljon kiitosta. Siitä tuli hauska, mutta samalla se on uskollinen elokuvan tyyliille. Olin osittain mukana ryhmämme pitchaus - konsultaatioissa, vaikka minun ei tarvinnut miettiä tekstiä. Trailerin lisäksi meidän piti valita elokuvasta kaksi kohtausta, jotka esitettiin myös DOK.Incubator järjestämässä esittelytilaisuudessa Malmössä 24.9., joka oli osa Nordisk Panoramaa. Ryhmämme pitchaus valittiin parhaaksi työpajan sisäisessä "pitchaus -kilpailussa".

DOK.Incubator -työpaja oli todella hyvä; koulutus oli korkeatasoista ja tuutorit valikoitu huolella. Työpaja auttoi meitä löytämään tasapainon henkilöhahmojen välillä, fokuoimaan aihetta ja työstämään elokuvan rakennetta. Sen myötä elokuva sai myös uuden tason vanhojen kansantarinoiden kautta. Kansainvälisten tuutorien avulla pystyimme kehittämään elokuvaa kansainvälisesti kiinnostavammaksi.

Työpaja yhdisti meitä myös tiiminä. Ohjaajien piti yhä uudestaan eri tilanteissa selittää, mitä he haluavat elokuvalla kertoa, mitä kukin henkilö heille edustaa, mikä on heille tärkeää, mitkä ovat elokuvan avainsanoja jne. Se auttoi minua pääsemään paremmin sisälle aiheeseen ja maailmaan, jota työstin.

Työpaja oli meille vaativa, koska toisin kuin suurimmalla osalla muista osallistujista, meillä ei kurssin alussa ollut vielä kunnollista raakaleikkausta. (Pääsimme sisään ohjaajien leikkaamalla kohtausnäytteillä.) Monet muut ryhmät olivat leikanneet jo pidempään ja osa elokuvista näytti melkein valmiilta. Koin stressaavaksi, että minun piti nopealla aikataululla toimittaa uusia versioita kommentoitavaksi, vaikka en ollut vielä itse edes kunnolla päässyt sisään elokuvaan ja ehtinyt kokeilla ideoitani. Työpajassa ei voinut itse päättää, milloin tarvitsee tuutorin apua tai haluaa palautetta yleisöltä.

Olen kuitenkin tyytyväinen tähän kokemukseen ja rehellisyyden nimissä voin sanoa, että ilman DOK.Incubatoria kyseisen elokuvan leikkausprosessi olisi ollut paljon vaikeampi. Olen myös iloinen, että tutustuin niin moniin uusiin elokuva-alantoimijoihin ympäri maailmaa ja verkosto kasvoi. Työpajaan osallistuminen on auttanut myös elokuvaa tulemaan jo tekovaiheessa kansainvälisesti tunnetuksi. Se on tällä hetkellä äänityövaiheessa ja odottelemme tietoa mahdollisesta ensi-iltafestivaalista.